

OUDERDOMSREGELINGEN IN NEDERLAND

Een position paper van Includio

Sinds 1956 kent Nederland AOW. Die regeling moest een einde maken aan de armoede onder ouderen, door hen vanuit de overheid financieel te ondersteunen. Toch bestaat armoede onder ouderen nog altijd. Armoede die vaak verborgen blijft.

Veel inwoners hebben een onvolledige AOW en geen andere inkomsten. Ze hebben dan bijvoorbeeld een tijdlang in het buitenland gewerkt en bouwden minder AOW op. Zij staan wel voor hoge kosten zoals de premie voor een ziektekostenverzekering en de eigen bijdrage van het CAK. Ook voor die groep heeft de verzorgingsstaat een oplossing: de AIO, de Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen. Een prachtige voorziening, waar de mensen voor wie zij bedoeld is niet altijd gebruik van maken. Daar zijn meerdere redenen voor.

- Vaak is de mogelijkheid om een AIO aan te vragen niet bekend.
- De generatie die nu AOW-gerechtigd is, is zuinig opgevoed en is met weinig tevreden. Ze trekken niet snel aan de bel, hoe hoog het water hen ook aan de lippen staat.
- In andere gevallen kunnen mensen zich net staande houden met hulp van een klein netwerk.
- Door privacyregelgeving mag de SVB niet automatisch een inkomens- en vermogenscheck uitvoeren.
- Inwoners afkomstig van niet-Westerse landen kiezen er vaak bewust voor de regeling niet te gebruiken, omdat zij dan niet langer dan 3 maanden in het buitenland mogen verblijven.

Het gevolg is dat veel mensen op latere leeftijd moeten rondkomen met weinig geld. Dan hoeft er maar weinig te gebeuren of zij komen in de schuldenproblematiek terecht.

Een voorbeeld uit de praktijk: 'Dat wist ik helemaal niet!'

Cor (70) en Annie (63) wonen al 40 jaar in een sociale huurwoning in Utrecht. Cor werkte tot zijn pensioen bij een metaalbewerkingsbedrijf, Annie was huisvrouw. Het echtpaar ontvangt AOW met een klein pensioen. Ze hebben het niet breed, maar ze redden zich en maken weinig op. Nu nog zijn ze goed ter been, ze hebben geen grote zorgkosten. Maar ze maken zich wel zorgen: als onze gezondheid achteruit gaat, redden we het dan nog met onze kleine financiële reserve? Met een belastingaanslag BghU meldt Cor zich op een dag bij het Buurteam, voor kwijtschelding. Als we zijn inkomensgegevens checken, zien we dat Cor en Annie recht hebben op een AIO. 'Dat wist ik helemaal niet! Wordt dat niet automatisch geregeld, net als de AOW? Het zit toch allebei bij de SVB?'

Iedereen telt en doet mee in de samenleving

Echtparen zoals Cor en Annie komen we elke dag tegen in ons werk bij Includio, als organisatie die actief is in de zorg, de dienstverlening en het sociaal domein. Waar wij voor staan is een samenleving waarin iedereen meetelt en meedoet. Daarom werken we anders: om af te rekenen met de versnippering en verkokering in de zorg kiezen wij voor 'radicaal integraal'. We integreren zorg, dienstverlening en het sociale domein.

De behoefte van onze klant staat bij Includio op nummer één. Daarna kijken we wat nodig is om mensen zelfredzaam te maken en welke wettelijke regelingen daarbij kunnen helpen. We brengen meer samenhang in zorg en ondersteuning, bundelen alle

bijbehorende geldstromen en zetten die gericht en efficiënt in. Het resultaat: goede zorg en ondersteuning aan meer mensen voor minder geld.

ELKE BUURT EEN BETERE BUURT

Omdat we dichtbij de mensen willen staan die hulp nodig hebben is de buurt onze basis: het buurthuis, de sportclub of de school, maar meestal in de nabijheid van een huisarts. Met opzet: zorgverleners in de eerste lijn weten wat er speelt in een wijk en bij bewoners. Door huisartsen te ontlasten, houden zij meer tijd over voor hun eigenlijke werk, samen met wijkverpleging, thuiszorg, wijkteams en sociale ondernemingen. In elke buurt bouwen we in korte tijd een groot netwerk op, zodat we veel kennis van de wijk hebben. Zo maken we van elke buurt een betere buurt.

IDEAAL MODEL: BUURTBEWONERS EN PROFESSIONALS HAND IN HAND

In onze aanpak maken we actief gebruik van buurtbewoners. Veel mensen staan langs de kant en willen werkervaring opdoen. Als onderdeel van Facilicom Group, de grootste facilitaire dienstverlener van Nederland, hebben we meer mogelijkheden om hen passend werk aan te bieden. Bijvoorbeeld in hun eigen wijk, in het sociaal domein. Door buurtbewoners te laten samenwerken met professionals creëren we een ideaal model. Een model dat tegemoetkomt aan de groeiende behoefte aan dienstverlening in de wijken en de grotere noodzaak om zorgkosten in de hand te houden.

WE WERKEN BEDRIJFSMATIG

We hanteren een bedrijfsmatige aanpak: we werken outputgericht en leveren meetbare resultaten af. Zuinig zijn met geld, nog zuiniger op mensen. Winst is niet ons primaire doel, maar een bewijs van onze levensvatbare aanpak. Die winst herinvesteren we bovendien in onze bedrijfsvoering. Daar profiteert de gemeente van. Daar profiteert de buurt van. Daar profiteren Cor en Annie van.

HOE KIJKEN WIJ NAAR OUDERDOMSREGELINGEN?

Het is mooi dat er een vangnet bestaat voor hulpbehoevende ouderen, maar op deze manier schiet de AIO haar doel voorbij. En dat terwijl de oplossingen voor het probleem niet eens heel revolutionair hoeven te zijn.

- Vragen mensen AOW aan? Stuur ze meteen een flyer met uitleg over mogelijke inkomensaanvullingen.
- Maak het bij een digitale aanvraag mogelijk dat mensen kunnen aanvinken dat Belastingdienst en SVB hun gegevens mogen uitwisselen.
- Stuur eenmalig alle ouderen met AOW een brief om hen te informeren, met vermelding van telefoonnummers en adressen van buurt- en wijkteams en maatschappelijke organisaties die kunnen helpen bij de aanvraag.
- Zijn er op gezette tijden koffieochtenden in buurthuizen of huizen van de wijk? Kaart het onderwerp aan op momenten dat er veel ouderen zijn of bij andere ontmoetingsplekken zoals moskeeën.
- Geef er bekendheid aan via de PlusGids.
- Zorg voor een item op tv, in een veelbekeken programma van omroep Max.
- Start een eenmalige landelijke campagne om de AIO-check te doen, gericht op ouderen én hun kinderen.
- Zorg ervoor dat de AIO-check op de SVB-site ook in andere talen beschikbaar is.

We vertellen graag meer over wie we zijn en wat we doen om van elke buurt een betere buurt te maken: kijk daarvoor op incluzio.nl.

Algemene contactgegevens

Bezoekadres:

Karel Doormanweg 4 3115 JD Schiedam

Postadres:

Postbus 144, 3100 AC Schiedam

Telefoon: 088-298 61 00

E-mailadres: info@incluzio.nl